Louis De Geer
(1587–1652)

Louis De Geer (1587–1652)

Louis De Geer (förnamnet även: Lodewijk, Lovis eller Louys), född 17 november 1587 i Liège, död 19 juni 1652 i Amsterdam, var en vallonsk-nederländsk-svensk köpman, industriidkare. Han var vän med Axel Oxenstierna och har kallats för "den svenska industrins fader". Han var även initiativtagare till Sveriges första handelskompani, och han var delaktig i den vinstgivande slavhandeln under 1600-talet. De Geer blev far till sexton barn och grundare av friherresläkten De Geer. En lång rad svenska adelsmän i släkten har efter honom och hans son burit namnet Louis De Geer. Louis De Geer kom ursprungligen från Vallonien i nuvarande Belgien, men växte upp i Nederländerna och flyttade till Sverige vid 23 års ålder.

Nederländerna Amsterdam

När Spanien intog Antwerpen 1585 flyttade många köpmän till Amsterdam, och tog då med sig sina handelskontakter. Den stora grupp portugisiska judar som kom med spelade en stor roll i utvecklingen av stadens ekonomi på 1600-talet.
Under 1600-talet var Amsterdam den rikaste staden i Europa och handelsmän från Amsterdam seglade till Nordamerika, Afrika och det som idag är Brasilien och Indonesien. Detta skapade ett världsomspännande handelsnätverk. Amsterdams handelsmän ägde största delarna av Holländska Västindiska Kompaniet och Holländska Ostindiska Kompaniet.

Amsterdam blev ett av världens viktigaste finansiella centra. Redan tidigt fanns ett typiskt borgerligt styre av staden, som ofta gick sin egen väg och sällan lät sig styras av regenter. Vid slutet av 1600-talet stod staden med hela 200.000 invånare på fjärde plats i världen när det gäller antal invånare, efter London, Paris och Neapel.

Louis De Geer (1587–1652)

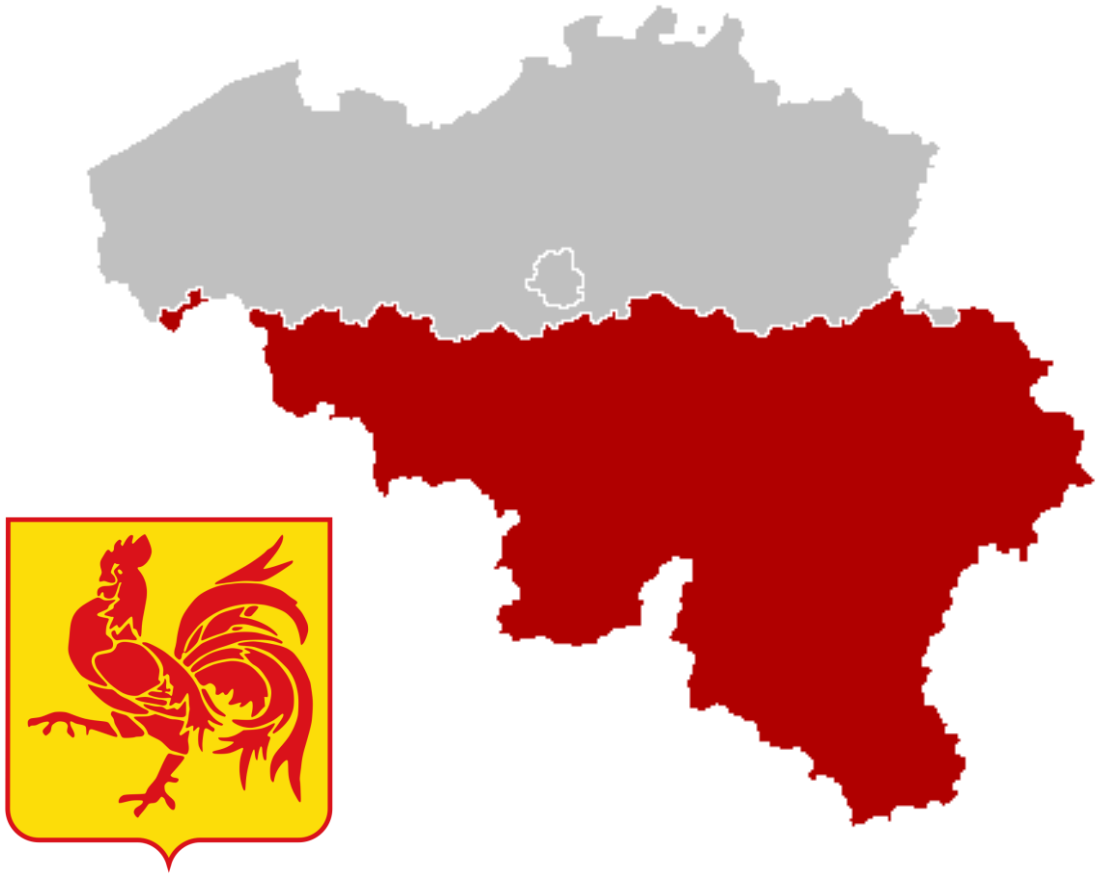

Karta över Belgien med Vallonien i rött.

Vallonien, även Valloniet, är en av Belgiens tre federala regioner. Invånarna kallas valloner och den övervägande delen av befolkningen är franskspråkig. Mindre delar av befolkningen talar vallonska eller tyska. Regionen har en yta på 16 000 km² och 3 624 377 invånare (2018). Huvudstad i regionen är Namur.

Under den franskspråkiga benämningen Région Wallonne är Vallonien sedan 1993 en av Belgiens tre federala regioner.

Det politiska styret i Vallonien delas även med två federala gemenskaper, Franska gemenskapen och Tyskspråkiga gemenskapen som har sina egna regeringar och parlament.

Valloner kom till Sverige framför allt under 1600-talet för att arbeta vid järnbruken.

Louis De Geer (1587–1652)

Valloner i Sverige utgör ett mytomspunnet kapitel i Sveriges migrationshistoria. Gruppen bestod av den fransk- och vallonskspråkiga folkgrupp, i det område som nu utgör södra Belgien och norra Frankrike, vilka utgjorde en stor del av invandringen till Sverige under stormaktstiden, och etablerade sig i svenskt järnbruk med vallonsmide.

Det uppskattas att omkring 1 000–2 000 valloner invandrade till Sverige under 1600- och 1700-talen.

Under 1500-talet förbättrades smidesteknikerna i trakten runt Liège , som hade utvecklats till den europeiska järnhanteringens huvudort. Vallonernas rykte i fråga om järnhantering blev vida spritt, vilket uppmärksammades även i Sverige. Uppmuntrade av Gustav II Adolf började många valloner utvandra till Sverige under början av 1600-talet. De kom från två huvudområden belägna kring städerna Sedan och Liège. Det självständiga furstendömet Sedan, som blivit en fristad för protestanter under hugenottkrigen, svarade för den tidiga migrationen till Sverige (1610–1625), medan Liège i dåvarande Spanska Nederländerna svarade för den senare (1625–1655). Till en början kom de flesta vallonerna till Finspång och Norrköping, där den nederländske bergsmannen Louis De Geer kunde arrendera land.

Louis De Geer (1587–1652)

Nya arbetsmetoder infördes

Louis De Geer (1587–1652)

Den förste att värva valloner till Sverige var De Geers landsman Willem de Besche, som tidigare hjälpt fram De Geer till bruket i Finspång, men från 1620-talets början tog De Geer helt över den verksamheten. Värvningen gick till på så sätt att agenter skickades ut till de mindre bruksorterna för att direkt på platsen värva den önskade yrkesmannen. Men lika ofta kom arbetslösa valloner till de större orterna för att på de värvarkontor som där upprättats söka anställning i Sverige.

Vallonernas utvandring väckte dock allvarsamma bekymmer hos kung Filip IV av Spanien (dit Belgien hörde under början av 1600-talet). År 1624 förbjöd han vid strängt straff Valloniens smeder att ta värvning i Sverige och "där införa smideskonsten till mycken skada och förfång för Oss och Vårt land samt till stor själaskada för dem själva". Detta påverkade dock inte nämnvärt migrationen och förbudet kringgicks på många olika sätt, genom användande av förklädnader och listigt uttänkta smygvägar.

Vallonerna hade i början svårt att finna sig till rätta i Sverige. De flesta begagnade sig av sin rätt att återvända efter ett års förlopp. Den danske diplomaten Peder Galt förutspådde i en depesch till sin regering år 1622 att svenskarnas försök att locka till sig vallonska hammarsmeder skulle misslyckas. Han skrev: "Dersom Vulcanus endskønt kommer, vil det ikke blive varaktigt, thi han gider intet æde Stromling [han står inte ut med att äta strömming.
Louis De Geer blev ägare till Finspång- och Dannemoraverken, och under åren 1643–1650 nådde invandringen av valloner till Sverige sin kulmen. Trots att De Geer fått ett löfte av Gustav II Adolf att andra bruksägare inte skulle få använda sig av valloner som arbetskraft började vallonerna att ta anställning vid andra bruk i Mellansverige. Tillsammans med smederna kom även andra yrkesgrupper.

Louis De Geer (1587–1652)

Svenska efternamn med angivet vallonskt ursprung

Allard +
Anjou +
Baude ?
Biesèrt ?
Blanche ?
Boivie +
Befwe
de Besche +
Birath +
Bonnevier
Bouveng + stavning?
Bremer
de Brun
Charpentier
Collin +
Dandenell +
De Geer +
Drougge +
Dubois +
Fischier ?
Frumerie +
Gauffin +
Gelotte +
Gäfvert +
Gilljam +
Herou +
Holst
Hybinette +
de Jounge +
Lemoine +
Matton +
Personne +
Pira +
Porath
Pousette +
Raquette
Robbert
Schotte
Sporrong +
Stille
de Wahl +

Nils Bouveng, född 30 augusti 1871 i Sankt Pers församling i Sigtuna, Stockholms län, död 31 januari 1941 i Stockholm, var en svensk tecknare, skulptör och senare direktör inom filmbranschen.

Louis De Geer (1587–1652)

Louis De Geers far, som också hette Louis och var herre till Gaillardmont vid Mons i Vallonien i nuvarande Belgien, var nederländsk kalvinist. Av religiösa skäl flydde han med sin familj till Dordrecht i Holland. Den unge Louis fick dels i fädernehemmet, dels genom utländska resor en grundlig underbyggnad både i allmän bildning och särskilt i allt vad som hörde till affärslivet.

Efter faderns död slog han sig ner som köpman, först i Dordrecht och sedan 1615 i Amsterdam, som blev medelpunkten för hans verksamhet. I förbindelser med Sverige kom han till följd av svenska kronans behov dels av penninglån, dels av vapen och andra krigsförnödenheter. I båda dessa avseenden stod De Geer, åtminstone från 1617, i affärsgemenskap med svenska kronan.
Genom sina landsmän bröderna de Besche fick De Geer närmare kännedom om Sveriges stora naturliga rikedomar. En av dessa bröder, Velam Gillisson De Besche, arrenderade 1618 av kronan Finspångs gård och län för De Geers pengar och mot hans borgen samt blev sedermera, såsom den tekniskt bildade yrkesidkaren, en verksam medhjälpare åt den kapitalstarke affärsmannen i flera av hans företag. Nu började De Geer nedlägga betydliga kapital i Sverige och gjorde därigenom Finspång till den svenska storslöjdens främsta centrum: där anlades nya masugnar, stångjärnshammare och manufakturer i stor skala, tackjärnsblåsningen och stångjärnssmidet förbättrades efter fransk eller vallonsk metod, kanongjuteri anlades, och järnkanoner började tillverkas.

Louis De Geer (1587–1652)

I det närbelägna Norrköping, som blev utskeppningsorten för den nya industrin, anlades gevärsfaktori, mässingsbruk och så vidare. För drivande av den nya industrin inkallades en mängd vallonska bergsmän och smeder från Liège och Namur.

Gustav II Adolf gjorde allt för att främja De Geers verksamhet; han "karesserade den mannen nog, innan han fick locka honom i riket" (Per Brahe d.y.). Så snart De Geer kommit till Sverige, vilket inträffade 1627, blev han genast naturaliserad. Kort förut hade han av kronan arrenderat även Österby, Leufsta och Gimo bruk i Uppland. Nu överhopades han med åtskilliga mer eller mindre lönande uppdrag för kronans räkning: han övertog alla kronans gevärsfaktorier, och sedan kronan själv övertagit kopparhandeln och salthandeln i riket blev han, jämte Erik Larsson (von der Linde), direktör över kronans dithörande affärer. Den svenska vapenindustrin hade omkring år 1630 nått en så hög utveckling att den krigshär och flotta, som Gustav II Adolf då förde över till Tyskland, i det väsentliga var beväpnad av Louis De Geer med vapen av tillverkade i Sverige. Svenska kronans beställningar hos De Geer gick på stora summor.

Hans befattning med kopparhandeln invecklade honom i många obehag och ådrog honom både Gustav II Adolfs och förmyndarstyrelsens misshag. Sannolikt är dock detta att räkna till de missförstånd, som lätt uppkommer i affärer, då var och en står på sin fördel. Det goda förhållandet emellan honom och regeringen blev likväl snart återställt; särskilt visade Axel Oxenstierna honom mycken vänskap och stort förtroende. Under drottning Kristinas förmyndarregering utvidgade De Geer alltmer sin verksamhet: hans arrenden omfattade slutligen inte endast Finspång och Dannemoraverken utan även åtskilliga andra bruk, i Uppland, Södermanland, Närke och Värmland.

Louis De Geer (1587–1652)

Adlande och krigsföretag

För att ännu närmare fästa honom vid Sverige tilldelade honom regeringen 1641 svenskt adelskap och lät honom under frälserätt köpa några av sina arrendebesittningar, nämligen Finspång med underlydande samt Österby, Leufsta och Gimo jämte tillhörande lägenheter (utom Dannemora gruva). Därmed hade De Geer gjort Sverige till sitt andra fädernesland.

Det dröjde inte heller länge innan han fick tillfälle att visa sin tacksamhet och sin patriotism. När Torstensons krig utbröt (1643), skyndade De Geer, på svenska regeringens uppmaning, såsom kunglig svensk kommissarie till Nederländerna, påkallade Staternas bistånd, och då detta uteblev utrustade han, mest på egen bekostnad, en flotta om 30 fartyg som under amiral Martin Thijssens befäl avgick till Danmark för att överföra svenskarna från fastlandet till öarna.

De Geers palats på Götgatan i Stockholm.

Louis De Geer (1587–1652)

Denna första expedition misslyckades, eftersom danskarna i sjöslaget vid Lister Dyb redan i Nordsjön tvingade den att återvända. När expeditionen återkom till Nederländerna råkade De Geer i stora problem, därför att skeppsfolket begärde sin sold och gjorde myteri. Genom stora ansträngningar kunde De Geer likväl snart åter sända en eskader av 22 skepp till Norden. Denna lyckades bättre: den befriade Göteborg från den danska blockaden, trängde genom Öresund, förenade sig med svenska flottan och tog del i den sjöseger som under Carl Gustaf Wrangels överbefäl vanns mellan Femern och Lolland 13 oktober 1644 och som kallas slaget vid Femern – en seger som gjorde svenskarna till herrar på sjön och därmed nödgade danskarna till fred (se A. Munthe: Svenska flottans sjöhjältar, V, 1905).

Vid fredsunderhandlingen rönte De Geer, som redan 1644 återkommit från Nederländerna, den hedern att av Axel Oxenstierna rådfrågas rörande fredsvillkoren. Kostnaderna för hans expedition beräknades till nära en halv miljon riksdaler specie, för vilken summa han på flera sätt gottgjordes. Den vanliga uppgiften att han för sitt fosterländska handlingssätt endast rönte otack och gjorde stora förluster tycks sakna grund.

Louis De Geer (1587–1652)

Industrier och handel

Sedan De Geer efter fredsslutet återgått till privatlivet, fortsatte han sin industriella verksamhet och utvidgade den dels genom nya egendomsköp, dels med hjälp av den nya arbetskraft som vanns genom en ny invandring av valloner.

De nya arbetsmetoder, som genom De Geers förmedling infördes i det industriella livet, förblev över två sekler härskande i Sverige. Vid Leufsta och Österby uppdrevs tillverkningen oerhört, så att dessa båda bruk, så länge smidestvånget gällde, var rikets största.

Under sina senare levnadsår arbetade han även på utvidgande av Sveriges handelsförbindelser och kolonialväsen. Efter att för egen räkning ha drivit handel på Guineakusten förmådde han (1649) regeringen att inrätta ett afrikanskt kompani med privilegium på oceanhandeln söder om Kanarieöarna, och året därpå inköptes av en afrikansk kung Cabo Corso på Guldkusten i nuvarande Ghana, där en svensk koloni anlades (se vidare Afrikanska kompaniet). Efter att 1651 ha för sista gången besökt Sverige avled De Geer i Amsterdam 19 juni 1652.

De Geer och drottning Kristina tog initiativet till den period av svensk slavhandel, som inleddes 1650 genom det ovan nämnda Afrikanska kompaniet. Kompaniet öppnade handelsstationer längs den västafrikanska kusten. Kolonin Cabo Corso innehades av Sverige fram till 1658.

Louis De Geer (1587–1652)

Cabo Corso (under senare tid ofta även kallat Svenska Guldkusten) var en svensk handelskoloni som köptes in år 1650. Kolonin låg vid den västafrikanska sydkusten i nuvarande Ghana, huvudsakligen i och omkring dagens Cape Coast. Cabo Corso köptes 1650 av det Svenska Afrikanska Kompaniet och var i svensk ägo under elva år mellan 1650 och 1658 och 1660–1663. Efter 1663 togs besittningen över först av Nederländerna och därefter av Storbritannien.

Louis De Geer (1587–1652)

SVENSK SLAVHANDEL

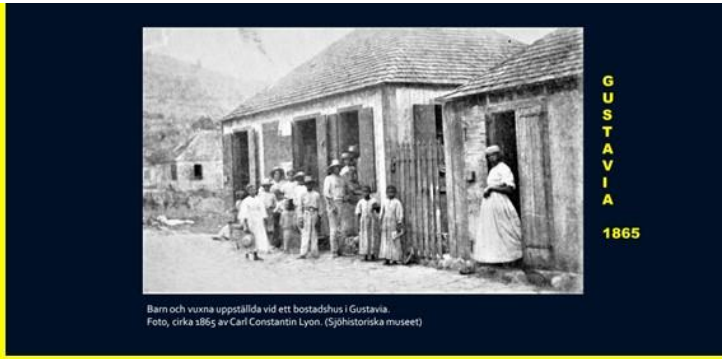

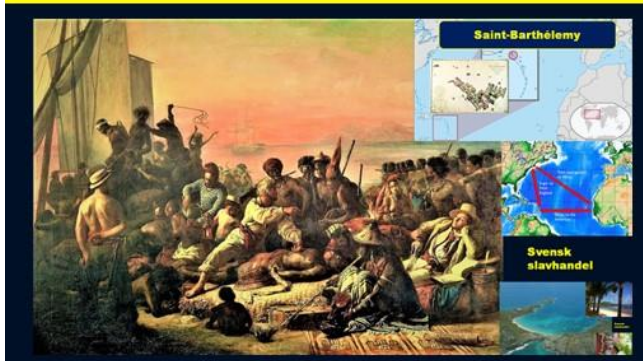

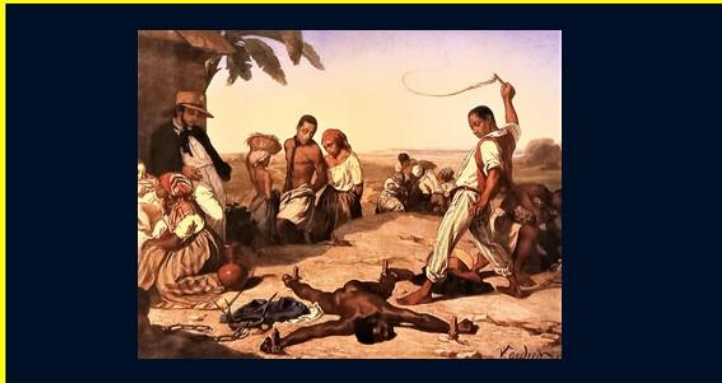

Den nutida hamnen i Gustavia, huvudorten på ön Saint-Barthélemy, en ö som svenska kronan förvaltade 1784-1878.

Louis De Geer (1587–1652)

Svensk slavhandel

Svensk slavhandel bedrevs framför allt under tre perioder; först under vikingatid och äldre medeltid, sedan en period under stormaktstiden 1650–1663, till sist en period under och efter den gustavianska tiden, från 1784 till 1847. Slaveri och slavhandel förbjöds i Sverige år 1335. Svenska skepp utanför det egentliga Sverige deltog från 1600-talet och framåt i den transatlantiska slavhandeln. I praktiken legaliserades slavhandel utanför Sveriges gränser när Sverige skaffade sig handelsstationer i Afrika (Cabo Corso) år 1650 samt i Karibien (Svenska S:t Barthélemy) år 1784. Sverige höll även avtal med England och Nederländerna angående slavhandel, och några svenska fartyg deltog i triangelhandeln. Mellan 1784 och 1878, ägde den svenska kronan ön Saint-Barthélemy i Karibien där slaveri förekom.

Louis De Geer (1587–1652)

Sverige skulle kunna försöka att exportera ett bestämt antal slavar till de franska kolonierna i området varje år. Saint-Barthélemy saknade förutsättningar för jordbruk, men ön hade förutsättningar för en naturlig hamn. För att få köpet av ön att gå runt, var det nödvändigt att inrikta den på handel. Den svenska generalkonsuln i den franska staden L'Orient, Simon Bérard rekommenderade att ön skulle göras till ett frihandelsområde.

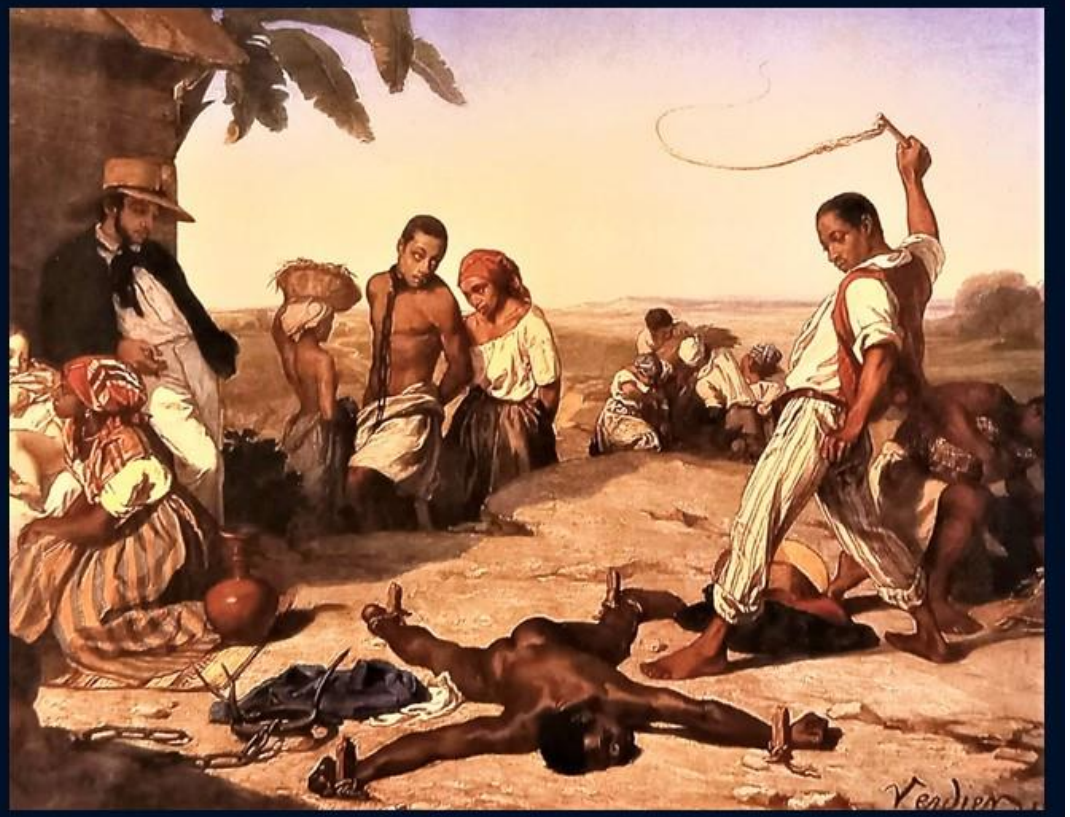

Louis De Geer (1587–1652)

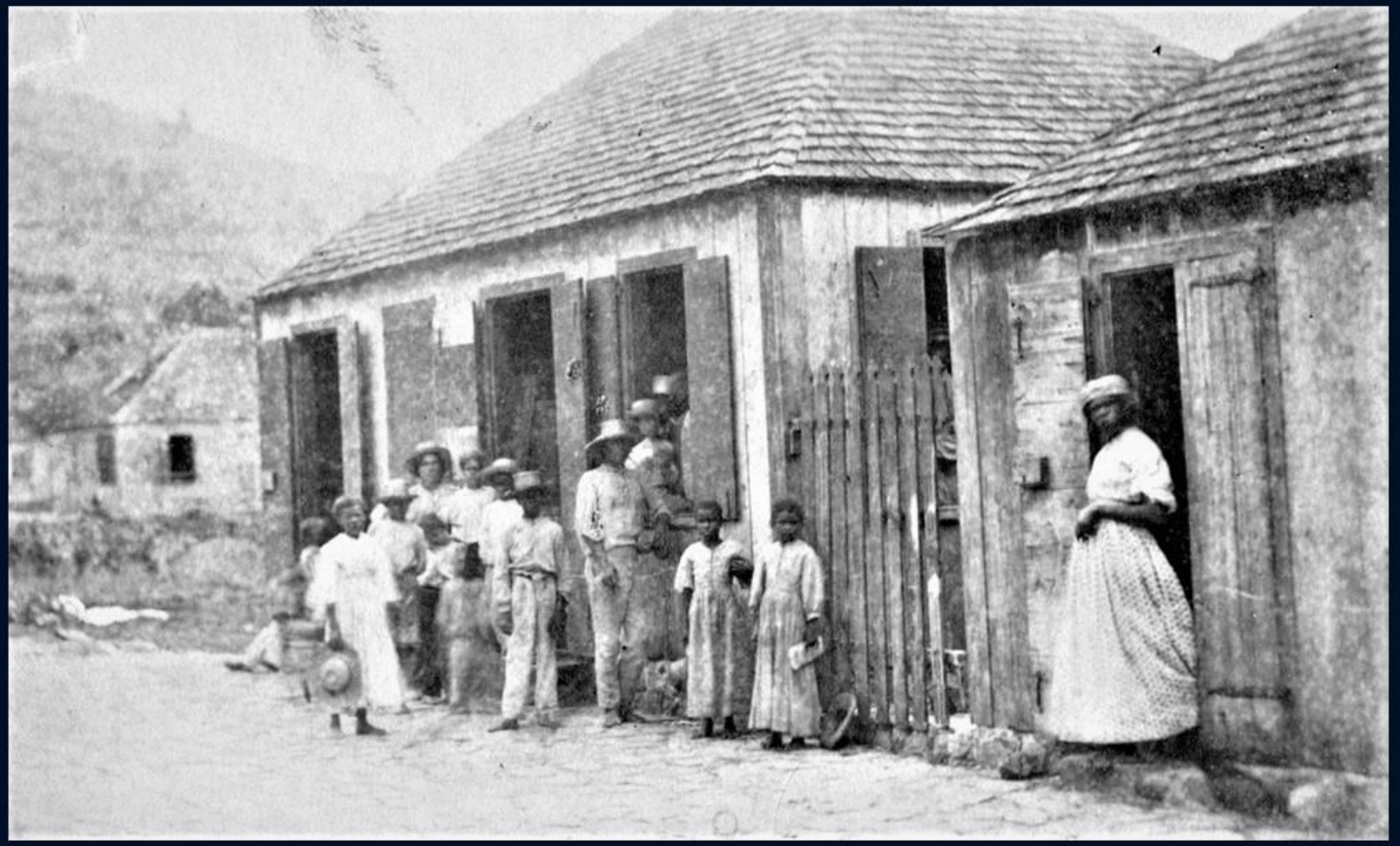

GUSTAVIA

1865

Barn och vuxna uppställda vid ett bostadshus i Gustavia.
Foto, cirka 1865 av Carl Constantin Lyon. (Sjöhistoriska museet)

Louis De Geer (1587–1652)

Om Saint-Barthélemy blev en framgång kunde Sverige senare expandera till flera öar i området. De ledande kolonialländerna i Europa, England, Frankrike, Portugal, Spanien och Nederländerna, hade stora inkomster från vissa karibiska öar. Gustav III följde Bérards rekommendationer och försökte göra Saint-Barthélemy till ett frihandelscenter, även för slavhandel. Den första guvernören på det svenskägda Saint-Barthélemy hette Salomon Mauritz von Rajalin, hans adjutant var löjtnant Pehr Herman von Rosenstein. År 1785 förklaras ön som frihamn.

87 skepp med 7 300 slavar har hittats i dokument från Frankrike och tiden då Sverige ägde ön. Men mörkertal gör det troligt att handeln var högre

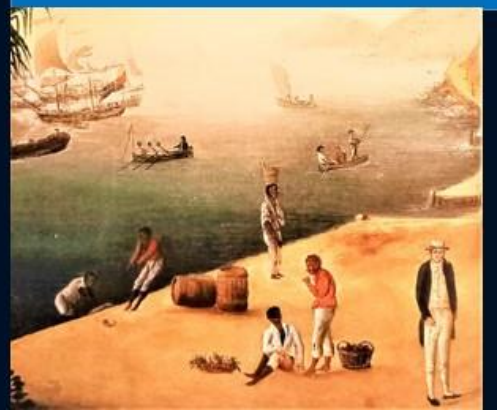

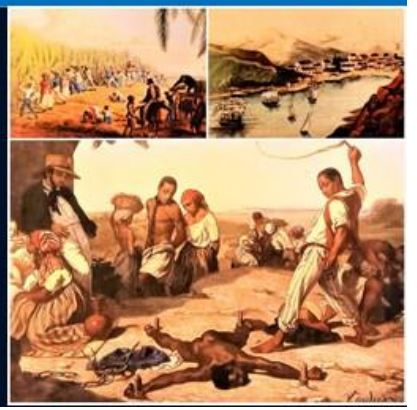

Louis De Geer (1587–1652)

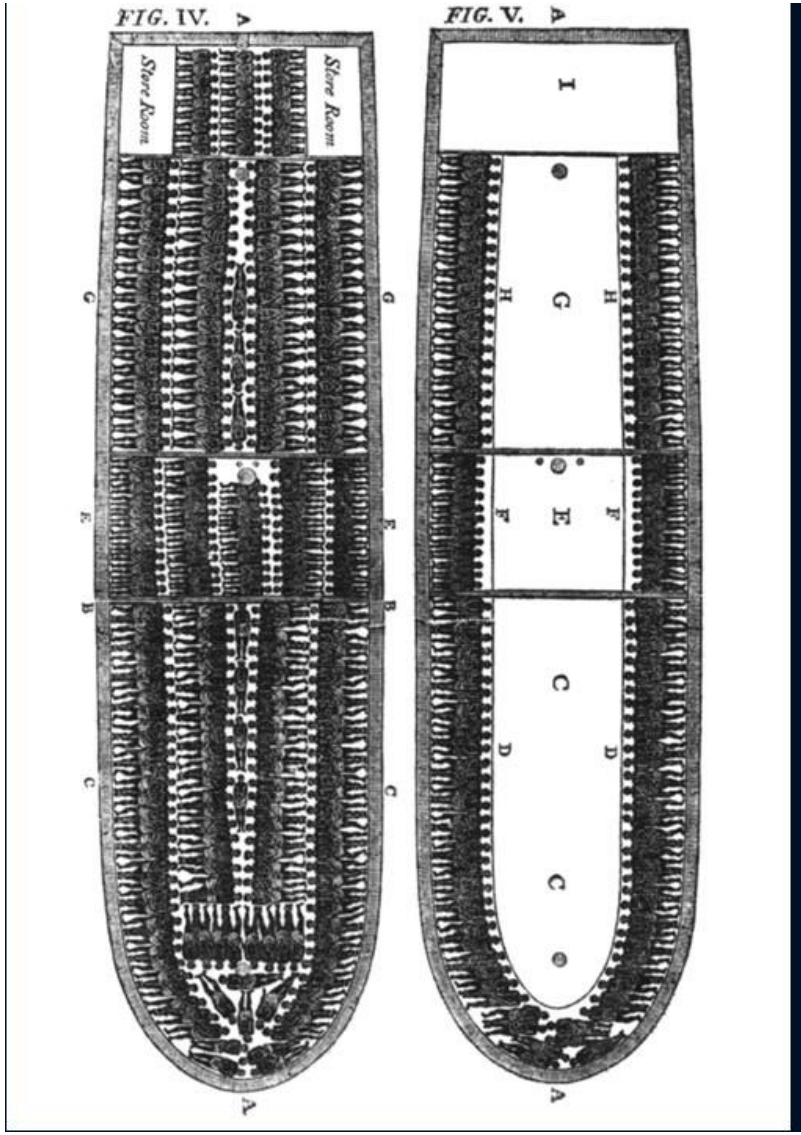

Teckning som sägs visa hur slavar lastades på ett brittiskt slavskepp. Teckningen publicerades av den svenske slaverimotståndaren Carl Bernard Wadström år 1794

Louis De Geer (1587–1652)

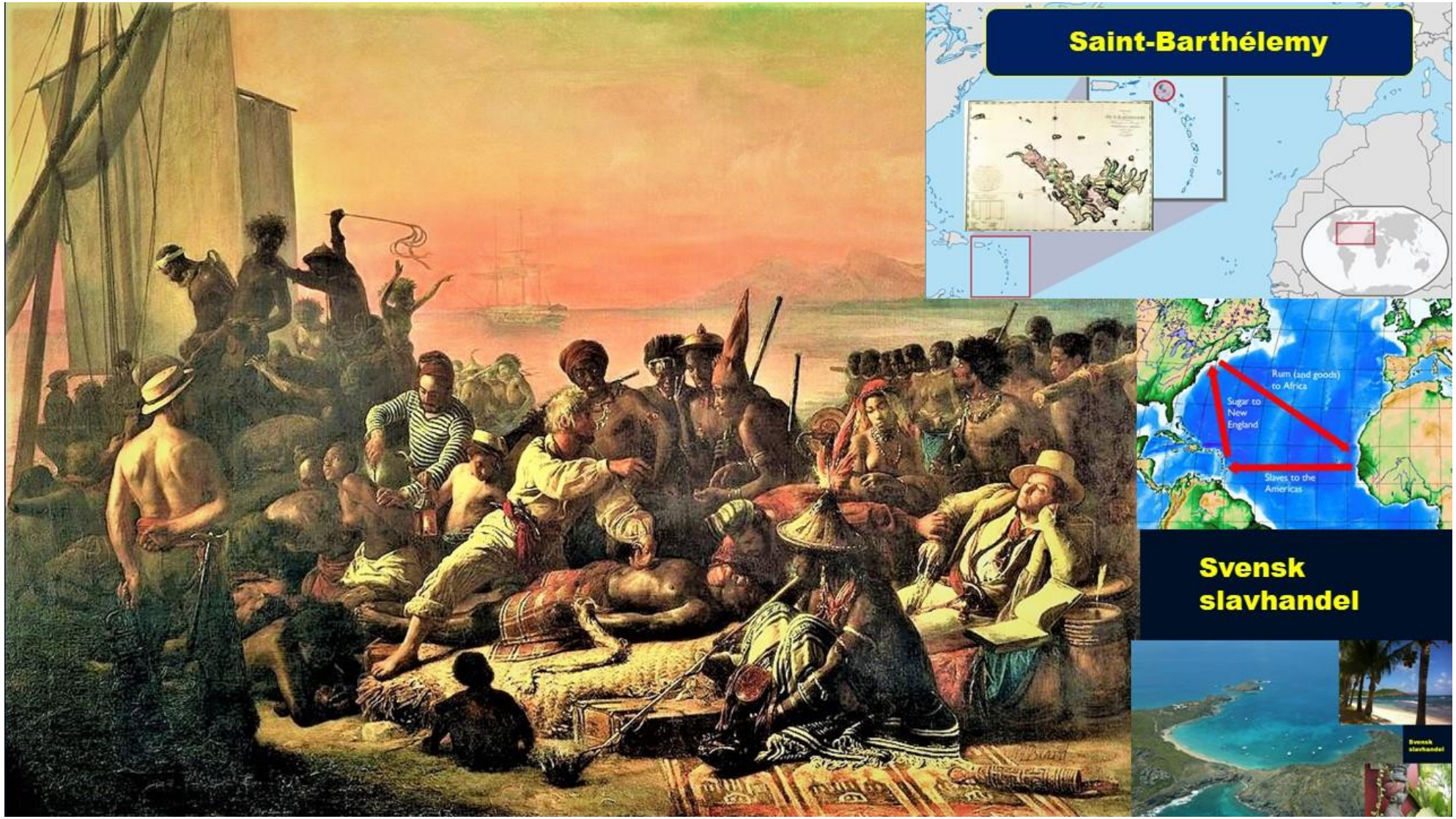

Louis De Geer (1587–1652)

År 1784 köpte Gustav III den lilla västindiska ön Saint-Barthélemy av Frankrike. Ön, som är ungefär lika stor som Gotska sandön, hade redan koloniserats av fransmännen. I den nya kolonin bedrevs svensk och internationell slavimport och handel med slavar från Afrika. Enligt kartläggningar av den transatlantiska slavhandeln utgjorde Saint-Barthélemy aldrig någon av de större slavhamnarna inom den transatlantiska slavhandeln. Vid den tiden hade Frankrike problem med att transportera de slavar som behövdes för kolonierna i området.

Från Västeuropas hamnar skeppades tyg, pärlor och spritdrycker (framför allt rom) och manufakturvaror av metall, glas etc. till Västafrika. Varorna byttes mot slavar med den lokala befolkningen. Slavarna hade ofta fångats in av afrikaner, de hade efter strider mellan folkgrupper tagit människor från den förlorande sidan i striderna och sålde dem. Man sålde aldrig människor från sin egen folkgrupp. Därefter gick båtarna från Västafrika till Amerika med slavarna. I Amerika var behovet av billig arbetskraft stort och slavarna arbetade på socker-, bomulls- och tobaksfälten. Triangeln fullbordades då skeppen åkte tillbaka till Västeuropa med jordbruksprodukter som största handelsvara.

Louis De Geer (1587–1652)

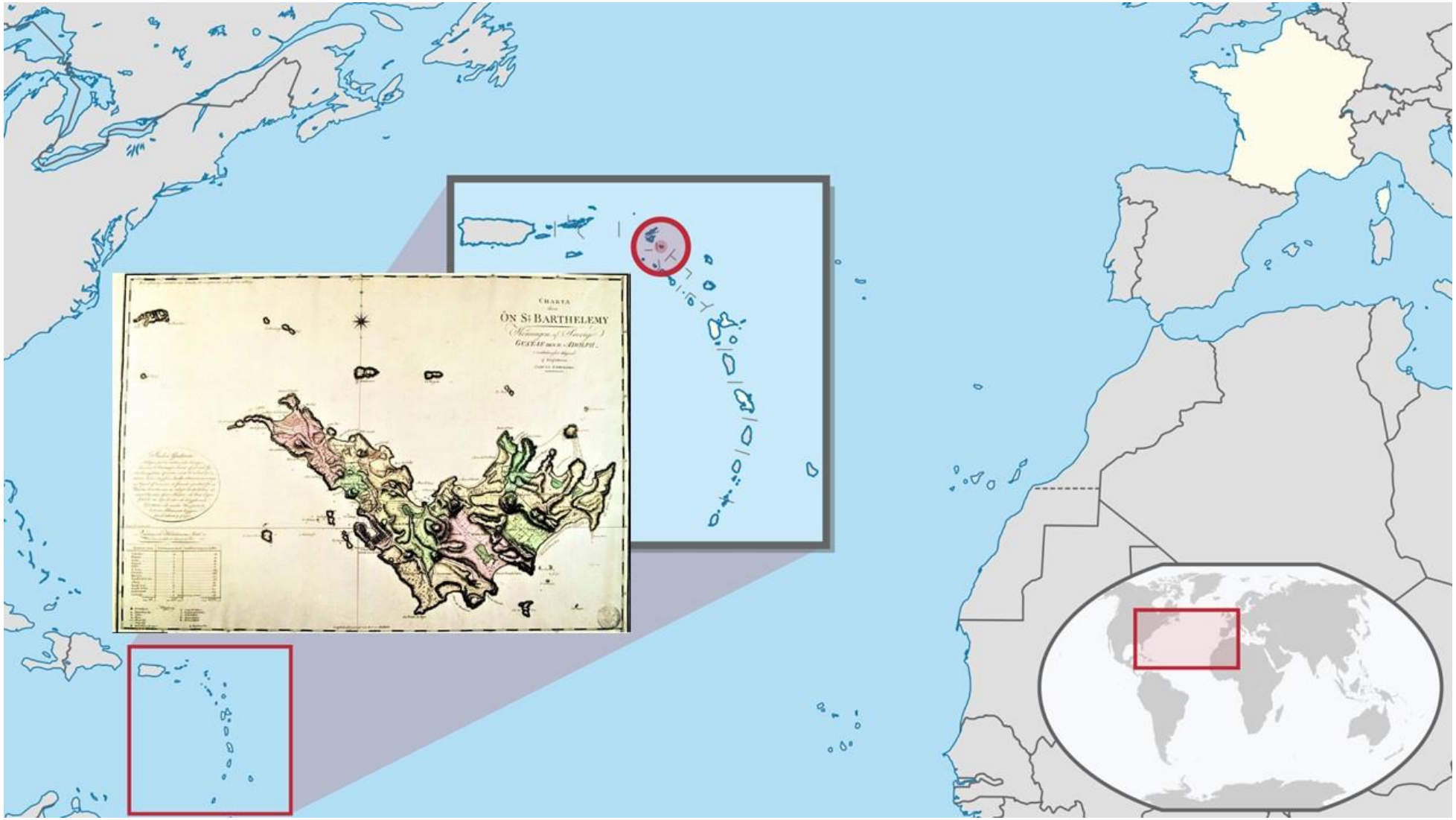

Louis De Geer (1587–1652)

Slavskepp som anlände Saint-Barthélemy

8 oktober 1804: Skonaren ACTIVE under befäl av kapten Portelly ankommer med last som består av vin, rom, socker och "Nya Negrar".
25 december 1804: Den danska briggen HOFFI under befäl av kapten Hilton ankommer efter 44 dagars resa från Rio Pongo med en last av 177 slavar.
16 mars 1805: Den amerikanska skonaren ELMIRA under befäl av kapten Sherburne ankommer efter 19 dagars resa från Goré med 46 "Nya Negrar".
5 juli 1805: Det engelska skeppet KITTY'S AMELIA under befäl av kapten Newcable ankommer efter 42 dagars resa från Angola med 210 "Nya Negrar". Briggen PRUDENCE under befäl av kapten Griffith ankommer efter 42 dagars resa från Angola med 162 "Nya Negrar".
9 augusti 1805: Den svenska skonaren ONLYFER under befäl av kapten Lamitt ankommer med 101 "Nya Negrar".
19 oktober 1805: Den svenska briggen ELISABETH under befäl av kapten Pyke ankommer efter 63 dagars resa från Afrika med en last av 176 slavar.

Louis De Geer (1587–1652)

Sverige stiftade nya lagar för Ön.

Slavägare fick utan att det var ett brott lov att utdela 29 piskrapp Men lagligt gick det att utöka. Myndigheten utförde då ett mer omfattande piskande

Louis De Geer (1587–1652)

Avvecklandet av slavhandeln

Sverige, som redan sedan länge förbjudit slaveri på svensk mark, började från år 1813 även förbjuda svenskars slavhandel utomlands. Det var tidigt i jämförelse med de flesta stater i världen, men den svenska slavhandelns fullständiga avvecklande var en process som skulle ta över trettio år. År 1823 beslutade riksdagen att svenska fartyg som sysslade med slavhandel inte hade rätt till svenskt beskydd och år 1830 infördes dödsstraff för slavhandlare.

Slaveriet på Saint Barthélemy uppmärksammades knappast alls i Sverige förrän 1840, men riksdagen ansåg sig då inte ha råd att friköpa de kvarvarande slavarna på ön. En proposition om avskaffande av slaveriet skrevs 1844. Slavstatusen för de befintliga slavarna på ön avskaffades till sist den 9 oktober 1847 under guvernör James Haarlef Haasum. Svenska staten friköpte de återstående slavarna; enligt uppgift 523 människor till priset av 80 riksdaler för per person.

Louis De Geer (1587–1652)

Några slavhandlare

Den svenska kolonins mest kända slavhandlare är Jacob Röhl och Adolf Fredrik Hansen. De äger tillsammans handelshuset Röhl & Hansen i Gustavia, och är även Svenska Västindiska Kompaniets agenter under kolonins första svenska år. Röhl & Hansen ägdes av Jacob Röhl och Fredric Hansen. Sannolikt var de kusiner då Elias Röhl (1716-1796) var gift med Mari Hedvig Hansen (1719-82). Jacob Röhl återvände till Stockholm vid 39 års ålder, gifte sig och fick dottern Maria Röhl (1801-1875) som var konstnär.

Hansen stannar kvar på ön till dess han dör 1844 – tre år innan de sista slavarna köps fria av den svenska staten. Adolf Fredrik Hansens slavbod fungerar som omlastningslager, förvar och butik för slavar. På listor som ännu finns kvar framgår att dödligheten är hög i förvaret, särskilt med tanke på att medelåldern torde ha varit låg bland de tillfångatagna. År 1808 är det 26 personer som avlider, 1811 dör 28. Röhl & Hansen är inte bara aktörer bakom transatlantiska slavhandelsexpeditioner, utan också mellanhänder i transithandeln. Röhl & Hansen har ännu en nisch i slaveribranschen, nämligen smuggling av sina mänskliga varor till de brittiska kolonierna efter att Storbritannien förbjudit slavhandeln 1807. Det är omöjligt att säga exakt hur omfattande Röhl & Hansens handelsverksamhet sammanlagt.

Louis De Geer (1587–1652)

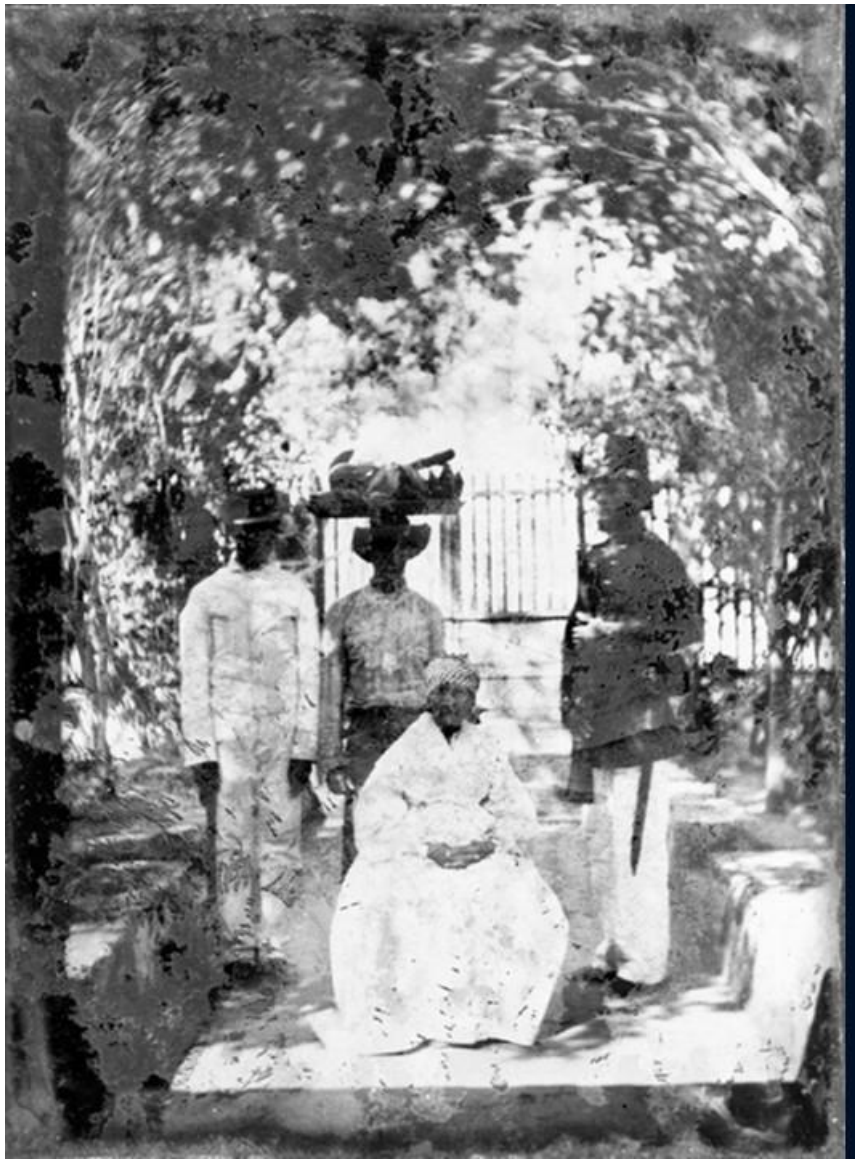

Familjen Reimers är en av de svenska borgarfamiljer som tjänat pengar på slaveriet härstammar ursprungligen från Norrköping där man var handlare i flera generationer på 1600- och 1700-talen. Peter Reimers (1699-1754) och Brita Wallman (1707-53) fick mellertid två söner som skulle komma att ta sig bort från födelsestaden. Den äldre av dessa, Anders Reimers blev grosshandlare, rådman och riksdagsman. Den yngre, Lars Reimers, blev också framgångsrik grosshandlare och direktör. Han blev mycket rik, bland annat på slavhandel.

Tjänstefolk och vakt i svensk uniform hos den svenske guvernören i Gustavia, Saint Barthèlemy, 1862.
(Sjöhistoriska museet)

Louis De Geer (1587–1652)

Slavhandeln började avskaffas inom Sveriges utomeuropeiska besittningar från år 1813. Därefter följde successiva lagskärpningar mot slavhandel och slaveri tills de sista återstående slavarna, totalt 595 personer, friköptes den 9 oktober 1847. Mellan 10 och 50 transporter genomförda av svenskregistrerade skepp är kända, beroende på källa och definition, det vill säga mellan 0,02 procent och 0,1 procent av de transatlantiska slavtransporterna. Sverige var en aktör som andra på området om än i mindre skala än huvudaktörerna Portugal / Brasilien, Storbritannien, Frankrike, Spanien / Uruguay, Nederländerna, USA och Danmark. Sverige spelade även en viktig indirekt roll som huvudexportör till de brittiska slavhandelsstäderna av det så kallade voyage-järn som användes som valuta när slavar köptes.

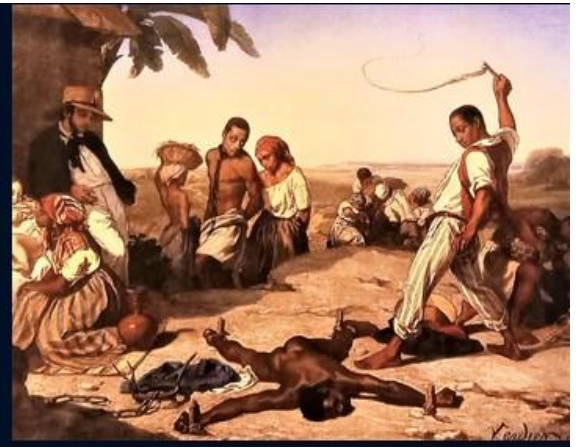

Louis De Geer (1587–1652)

Saint-Barthélemy hade med åren blivit en alltmer betungande finansiell börda för den svenska staten. Staten försökte sälja ön till USA, som tackade nej, och sedan till Italien, som inte heller var intresserat. Slutligen såldes ön till sin ursprungliga ägare Frankrike, som gick med på att ta tillbaks den i augusti 1877. Vid denna tidpunkt identifierade sig öborna fortfarande med Frankrike. I en folkomröstning på ön där befolkningen tillfrågades om övergången till Frankrike brydde sig bara 352 personer om att rösta, men av dessa var endast en emot förslaget.

Uppsalaforskaren Anders Sparrman var en svensk abolitionist, och verkade för att alla länders slavhandel skulle förbjudas.

Louis De Geer (1587–1652)

Med sin förut avlidna maka, Adrienne Gérard, hade Louis De Geer sexton barn, av vilka de flesta överlevde honom. I sitt enskilda liv var han, enligt samtidas intyg, en gudfruktig och rättskaffens, ädelsinnad och välgörande man, som använde sina rikedomar på ett frikostigt sätt. Det är inte bekant vad offren för hans slavhandel ansåg. Han verkade även för det andliga i form av religion och utbildning.

Louis De Geer står som staty, skapad 1945 av Carl Milles, på Gamla torget i Norrköping. Han har i samma stad även fått konserthuset Louis De Geer samt skolorna De Geers skola och De Geergymnasiet uppkallat efter sig.

Louis De Geer (1587–1652)

Louis De Geer d.y., född 24 juni 1622 i Amsterdam, Nederländerna, död 22 december 1695 i Finspång, Sverige, var en vallonsk-svensk adelsman, militär och godsägare. Han var son till Louis De Geer (1587–1652) och lät bygga Finspångs slott. Han ägde dessutom Ringstaholm och Fossala i Sverige och Rhynhusen och Nyvaal i Nederländerna.

De Geer ingick 1645 i svensk tjänst som överste för ett regemente värvat i Nederländerna åt drottning Kristina. 1677 utnämndes han till assessor i bergskollegium. I Karl XI:s reduktion drogs en del av De Geers egendomar indragna till kronan, men Finspångs slott fick kvarstå i släkten De Geers ägo.

De Geer gifte sig 1654 med Jeanna Parmentier (född 8 augusti 1634 i Utrecht, död 24 januari 1710 på Eka gods) som var av ett gammalt brabantiskt adelshus. Paret fick 11 barn:

Johanna Elisabeth (född 20 december 1656, död 1735), gift med friherre Åke Oxenstierna af Eka och Lindö (1652–1714).
Adriana (född 26 augusti 1658, död 1 mars 1714), ogift.
Charles (född 2 september 1660, död 16 september 1730), ogift.
Sara Maria (född 18 augusti 1662, död 12 januari 1699), gift med sin kusin Jean De Geer.
Laurent (1664–1696), död i Dalmatien i Republiken Venedigs tjänst.
Louis (född 1 augusti 1665, död 9 mars 1691)
Jean Jacques (född 15 augusti 1666, död 16 december 1738)
Anton Gustaf (född 6 november 1668, död 1732)
Sophia (född 1 augusti 1671, död 20 december 1686)
Wilhelm (född 1673, död 1728)
Emanuel (född 12 januari 1677, död 15 december 1679)